

SUZUKİ METODU

Hazırlayan

Kadir Özal

kadirozal@gmail.com

OMU Sosyal Bilimler Enstitüsü

Müzik Eğitimi Anabilim Dalı Yüksek Lisans Öğrencisi

Samsun - 2007

©www.muzikegitimcileri.net

(Lütfen kaynak göstermeksizin alıntı yapmayınız,
internet ortamında yayınlamayınız)

SUZUKİ METODU

Kadir Özal

04.10.2007

TARİHÇE:

Müzik eğitiminde Suzuki Metodu, Japon kemancı, pedagog ve eğitimci Dr. Shinichi Suzuki'nin felsefesi ve öğretim metotları üzerine kurulmuştur.

Dr. Suzuki müziğin çocukların yaşamlarını zenginleştirme konusundaki büyük potansiyeline inanmıştır ve çocukların, yeteneklerinin en üst seviyesinde müzikle uğraşmalarını sağlayacak bir müzik eğitimi yöntemi geliştirmiştir. Bu yöntemde Dr. Suzuki'nin çocukların anadillerini öğrenmedeki rahatlık ve kolaylıkları konusundaki gözlemlerinden yola çıkılmıştır. Dil gelişiminin temel kurallarını incelemiş ve “ana dil yaklaşımı” olarak adlandırılan müzik eğitimi sistemine uyarlamıştır. Çok geçmeden bu yöntemleri uygulayarak müzik eğitimi vermeye başlamış ve Japonya Matsumoto'da bir müzik enstitüsü kurmuştur. Enstitü kurulmadan önce, 1964 yılında, müzisyenlerden oluşan ilk grubunu müzik yapmak üzere Amerika Birleşik devletlerine götürmüştür. Bu genç öğrencilerin çaba gerektiren bu solo repertuardaki müzisyenlikleri ve güvenleri onları dinleyenleri hayran bırakmıştır (British Suzuki Institute, 2007a).

“Yetenek Eğitimi Müzik Okulu” olarak adlandırılan enstitü ise 1974 yılında kurulmuştur. Suzuki bu okulda yeni programlar geliştirmenin yanı sıra öğretmen yetiştirme programı da geliştirmiştir. Yirmi sene yöneticiliğini yaptığı bu okuldan 180'den fazla öğretmen mezun olmuştur. Bugün bu öğretmenlerin pek çoğu Yetenek Eğitimi Araştırma Enstitüsü'nün üyesi olarak Japonya'da öğretmenlik yapmaktadır. Öğretmenlik programından mezun olan 200'den fazla yabancı öğretmen ise dünyanın dört bir tarafında Suzuki okulunun liderleri olmuşlardır (Tecimer Kasap, 2005a:117).

Günümüzde 40 ülkede, 250.000'in üzerinde öğrencisi olan 8.000'den fazla Suzuki öğretmeni vardır (British Suzuki Institute, 2007a).

FELSEFE:

“İyi ve saf bir kalbi olanlar mutluluğu bulur.”

Suzuki'nin amacı müzisyen yaratmak değildi. Dünyada, çalışmalarına Suzuki metodunu kullanarak başlayan profesyonel müzisyenlerin sayısındaki artış, Suzuki yaklaşımının amacı değil, bir kazanımdı. Suzuki'ye göre müzik çalışmanın faydası, insanı daha zengin bir yaşama taşıyacak olan, çevresine duyarlılık ve çevresini anlamadaki artışı (British Suzuki Institute, 2007b).

“Yetenek doğumla gelen rastlantısal bir durum değildir.”

Suzuki ayrıca uygun eğitim ve uygun öğrenme ortamı sağlandığında herkesin “doğal yetenek”, kendisinin ise “beceri” dediği şeyi bütün çocukların edinebileceklerine inanıyordu. Kendisi de kemancı olan Suzuki, eğitsel teorilerini müziğe uyguladı. Keman eğitimi vermeye başladı ve sonunda Japonya'da “Yetenek Eğitimi Enstitüsü”nü kurdu (British Suzuki Institute, 2007b).

METOD:

Suzuki metodunu geleneksel müzik öğretiminden ayıran birçok temel ilke vardır. Bu ilkelerin hiçbiri tek başına ele alındığında yeni şeyler değildir; yaklaşımın bütünü Suzuki metodunu diğerlerinden ayıran şeyi ortaya çıkarır:

Erken Başlamak:

Suzuki Metoduna başlamak için hiçbir zaman geç olmasa da ideal olanı derslere beş yaşından önce başlamaktır. Çocuklar erken yaşlarında, aynı anda çok fazla alanda gelişim gösterirler ve bu yüzden Suzuki bu dönemin göz ardı edilmemesi gerektiğine inanmıştır. Çocukların sevgiyle ve özenle işlenmesi gerektiğini düşünmüştür (British Suzuki Institute, 2007c).

Görerek Öğrenme:

Öğrenciler öğrenme süreci içerisindeki diğer öğrencileri gözlemlemek için derse gelirler. Başlangıç seviyesindeki bir öğrenci kendi kendine çalmaya başlamadan önce,

bir yıla kadar diğer öğrencileri gözlemleyebilir. Bu, öğrencileri başlangıçtan itibaren toplum karşısında çalmaya alıştırdığı gibi, diğerlerinin yeteneklerine erişmeyi amaç edinme konusunda da yüreklendirir (British Suzuki Institute, 2007c).

Dinleme:

Öğrenciler bir eseri çalmayı öğrenmeden önce onu dinlerler. Suzuki, çocukların yıllar boyu bir anadili konuşmayı öğrendikten sonra kitaplarla yüz yüze geldiğini, bu yüzden yeterli süre enstrüman çaldıktan sonra çocuklara yazılı müziğin sunulması gerektiğini söylemiştir (http://en.wikipedia.org/wiki/Shinichi_Suzuki) .

Hiç kimse bir bebeğe harflerle ya da yazılı kelimelerle konuşma öğretmez. Doğal sıralama çocuğa önce konuşmayı, ardından harfleri ve okumayı öğretmektir. Aynı şekilde, okul öncesi çocuklara müzik eğitimi verirken yazılı müziği kullanmayız, aksine onlara dinleterek yeni şarkılar öğretir ve nasıl oynanacağını gösteririz (Suzuki, 2007).

Bu durum, çocuklarda etkin bir duyarlılıkla çalmayı sağlayacak olan, ses perdesi ve vurgu anlamında son derece gelişmiş bir kulağa sahip olmanın kapılarını açar.

Müzik işitsel bir sanattır [ve] işitsel olarak değerlendirildiğimiz bir şey olduğu için işitsel bir zeminde öğretilmesi önemlidir. Gözlerinizi kullandığınızda kulaklarınız daha az dikkatli ve özenlidir. Eğer karanlıkta bir enstrüman çalarsanız, müzikal iniş çıkışları, vurguları ve nüansları daha iyi fark edersiniz. Nota okurken enstrüman çalmak öğrencilerin işitsel duyarlılığını azaltır ve tıpkı bir daktilocu gibi, kendi çaldıklarını dinlememe eğilimi başlar ... [Ç]ocuğun kendi sesini dinleyip bir yargıya varabilmesi, forte ve piano kavramlarını anlamlandırabilmesi, iyi bir tempo ve ritim duygusuna sahip olabilmesi için çocuğun kulağını geliştirmek daha önemlidir. Müzik öğretiminin amacı bir eserin notasından çok seslendirilmesine önem veren öğrenciler yetiştirmektir (Suzuki, 2007).

Bu şekilde çocuk kendi çıkardığı sesleri ve müziği ifade edişini dinleyerek, müzikal bir biçimde çalmaya başlayacaktır. Suzuki'ye göre müzikal ahengin ayırdına varmaya ilişkin güçler gelişirse, çocuk bir eserin notasını kullandığı zaman, onu gerçek müzik üretmek amacıyla kullanacaktır (Suzuki Talent Education Association of Australia, 2005).

Suzuki, ilk kez görülen bir eserin notasını okumanın da gerekli olabileceğini söyler. Ancak bu, çocuğun yukarıda anlatılan temel yeteneği geliştikten sonra yer alır. Eğer öğrenciler iyi bir müzikal anlayışa ve duyarlılığa sahip olurlarsa, eserlerin notalarındaki gerçek müziği yakalayabilirler ve Suzuki'ye göre müziksel okumanın doğru anlamı da budur (British Suzuki Institute, 2007c).

Mükemmel Hâkimiyet:

Suzuki Metodunun öğrencileri, bir esere işitsel olarak hâkim olduktan çok sonra onu notalarıyla öğrenmeye başlar. Öğrencilere, uygun teknik ve müzikalite üzerine çalışmanın başlangıç noktası olarak değerlendirilen “ezberden [kulaktan] çalma” öğretilir (British Suzuki Institute, 2007c). Müzikalite eğitimi Suzuki metodunun temelini oluşturan unsurlardandır. Müzikalite eğitiminde “tonalizasyon” kelimesi Suzuki'nin ortaya attığı bir kelimedir; bu kelime ses eğitimindeki “vokalizasyon” kelimesinin keman eğitimindeki karşılığıdır (Tecimer Kasap, 2005a:121). Çocuk tonalizasyon çalışmaları sonucunda her eseri şarkı söyler gibi ve legato tekniği ile güzel bir ton ve müzikal bir ifade ile çalabilecektir (Tecimer Kasap, 2005a:121). Suzuki'ye göre iyi bir ton müziğin yaşayan ruhudur. Çocuğun kulağı çok iyi eğitildiği zaman güzel bir tonun ne olduğunu ayırt edebilecektir. Çocuğa kitaplarda yer alan eserleri tekrar tekrar dinletme yoluyla, nasıl güzel bir ton ve müzikal ifadeyle çalınacağı kolayca öğretilenilecektir. İşte bu nedenle, Suzuki metodunda, çocukların dinledikleri ve öğretmenleri ile beraber çalıştıkları eserleri derslerde ezberle çalmaları beklenmektedir. Ezberle çalma ile çocuk eserlere daha iyi yoğunlaşabilecek ve mükemmel bir müzikalite ile çalabileceklerdir. Suzuki'ye göre ezberleme anadili yaklaşımında doğal bir süreçtir. Çocuklar önceden çaldıkları eserleri yeniden gözden geçirmeleri için teşvik edilirler. Bu gözden geçirme sürecinde yeni teknik beceriler üzerinde çalışabilir ya da sadece daha önce edinmiş oldukları becerileri sağlamlaştırıp güçlendirebilirler (Suzuki Talent Education Association of Australia, 2005).

Ortak Repertuar:

Suzuki metodunda aynı enstrümanı çalan tüm öğrenciler için ortak bir repertuar oluşturulmuştur. Bu bütünlük, her bir öğrenciye grup derslerinde yer alma şansı verir, müzikal bir topluluk olma bilincini ve dostluğu geliştirmeye yardım eder ve ayrıca (daha önceden öğrenmiş oldukları eserlerin en üst sırada kalması şartıyla) onlara yeni eserler öğrenme motivasyonu sağlar (British Suzuki Institute, 2007c). Suzuki'nin çekirdek repertuarı CD, kaset gibi işitsel araçlara kaydedilmiş olarak ya da yazılı olarak yayınlanmıştır. Suzuki öğretmenleri bu repertuara bütün enstrümanların ortak olarak çalabileceği parçaları eklerler (Suzuki Association of the Americas, 2007).

Suzuki metodunun yeniliklerinden birisi, başlangıç seviyesindeki öğrencilerin çalacakları eserlerin, profesyonel müzisyenler tarafından seslendirilmiş kaliteli kayıtlarını yaygın olarak elde edilebilir hale getirmiş olmasıdır. Suzuki, bilinçli olarak kendi zamanındaki müzik kitaplarında yer alan yönergelerin ve alıştırmaların çok büyük bir kısmına yer vermemiştir (Suzuki Talent Education Association of Australia, 2005).

Suzuki'nin ortak repertuarı şöyle örneklenebilir (http://en.wikipedia.org/wiki/Shinichi_Suzuki):

- **Keman:** Dr. Suzuki tarafından derlenmiş ve düzenlenmiştir. Suzuki'nin “Twinkle Twinkle Little Star” üzerine varyasyonlarıyla başlayıp iki Mozart konçertosuyla biten on ciltten oluşur. İlk üç kitap çoğunlukla zorluk derecesine göre sınıflandırılmış ve orijinal olarak keman için yazılmamış eserlerin düzenlemelerinden oluşur, ancak birinci kitapta Suzuki'nin keman ve piyano için yazdığı kendi besteleri de bulunmaktadır. Düzenlemeler, Bach, Telemann, Dvorak, Schubert, Handel, Paganini, ve Bhrams'ın besteleri üzerine yapılmıştır. Dört ve onuncu kitaplar arasındaki ciltler “standart” ya da “geleneksel” olarak değerlendirilen ve yine zorluk derecesine göre sınıflandırılmış seçme eserlerden oluşur. Bunlar Seitz, Vivaldi, Bach, Veracini, Corelli, Rameau, Handel ve Mozart'ın solo keman için yazılmış eserlerini kapsar.
- **Viyola:** Doris Preucil tarafından derlenmiş ve düzenlenmiştir. Yedi ciltten oluşur ve ilk üç kitap, keman repertuarının ilk üç kitabında yer alan eserlerin

neredeyse tamamının yeniden düzenlemesi ya da doğrudan doğruya transpoze edilmesiyle oluşturulmuştur. Diğer ciltler ise standart viyola literatürünün derinlemesine incelendiği eserleri kapsadığından, ilk üç kitaptan tamamen farklıdır ve ağırlıklı Telemann, Casadesus ve Bach'ın eserlerinden oluşur.

- **Çello:** On ciltten oluşur. Keman repertuarının ilk ciltlerinden alınmış olan eserlerin düzenlemelerinden oluşur.
- **Piyano:** Yedi ciltten oluşur. İlk kitap, keman repertuarında olduğu gibi “Twinkle Twinkle Little Star” ile başlayıp halk ezgileri ve çağdaş şarkılarla devam eder (http://en.wikipedia.org/wiki/Shinichi_Suzuki). “ ‘Twinkle, Twinkle, Little Star’ varyasyonları Suzuki metodunun temelini oluşturur. Bu varyasyonlar melodik değil, ritmik varyasyonlardır. Twinkle varyasyonları birinci kitap kullanılırken her dersin ve her çalışma saatinin bir parçası olmalıdır.” (Tecimer Kasap, 2005b:79)

İkinci kitapta Bethooven ve Bach gibi klasik ve Barok bestecilere ait eserlerle birlikte pek çok minuet yer alır.

- **Yan Flüt:** Toshio Takahashi tarafından derlenmiş ve düzenlenmiştir. “Mary Had a Little Lamb” ile başlayıp Otaka'nın flüt konçertosuyla biten 14 ciltten oluşur. Ayrıca bu ciltlerde çoğunlukla Mozart, Cimarosa, Ibert, Quantz, Bach, Handel, Blavet ve Faure'nin eserleri yer alır.

Bu enstrümanların yanında, bas için üç ciltlik, blok flüt ve alto flüt için dörder ciltlik, gitar için yedi ciltlik ve arp için iki ciltlik ortak repertuar bulunmaktadır. Ayrıca, insan sesi için Finlandiya'da geliştirilen ilk ortak repertuar kitabı henüz diğer ülkelerde kullanılmaya başlanmasa da Amerika'da öğretmenler için verilen 2006 yılı yaz dönemi hizmet içi eğitim seminerleri kapsamında bu repertuarın ilk kitabının nasıl çalışılacağı planlanmıştır (http://en.wikipedia.org/wiki/Shinichi_Suzuki).

Grup Çalışması:

Bireysel müzik derslerinin yanı sıra, Suzuki öğrencileri kalabalık grup çalışmaları içerisinde yer alırlar. İdeal olanı, haftada bir kez grup dersinde yer almalarıdır. Burada çocuklar, birlikte oynamanın getirdiği sosyalleşmeden ve diğerlerinin daha farklı ya da daha gelişmiş becerilerini gözlemlemenin yarattığı

öğrenme ortamından faydalanırlar; kendi bireysel sesletişlerini geniş bir topluluğunkiyle bütünleştirmenin özgürlüğünü yaşarlar.

Topluluk Karşısında Çalma:

Bireysel derslerinin gözlemlenmesi çocuklara sadece topluluk karşısında çalma alışkanlığını kazandırmakla kalmaz, aynı zamanda öğretmenlerinin düzenlediği topluluk konserlerinde yer alma ya da daha geniş ölçekteki bölgesel ya da ulusal organizasyonlarda çalma şansını kazandırır.

Ailenin İlgisi:

Suzuki Metodunu yürütmede aileler etkin bir rol oynarlar. Alışlageldiği gibi, bir engel olarak görülüp derslerden dışlanmanın aksine, özellikle ilk yıllarda ailelerin derslere gelmesi, notlar tutması ve çocuklarıyla birlikte uygulamalara katılması beklenir. Anne babaların enstrüman çalmaları gerekmez. Öğretmen, çocuklarına yardımcı olabilmeleri için gereken her şeyi onlara gösterir. Suzuki özellikle dinleme etkinliklerinin doğru olarak yürütülmesi aşamasında annenin önemini şöyle dile getirir:

Lütfen yeni parçalar öğrenmede çocuklarına yardım edebilmeleri için annelere nota okumayı öğretin, ama öğrencilere öğretmek için uygun yaşın ve zamanın gelmesini bekleyin... Öğretmen önce müzikal notasyonu anneye açıklamalı ve bir eserin notasını nasıl okuyacağını öğretmelidir. Çocuk çoğunlukla kayıttan dinlemeli ve eğer zorlanılan bölümler olursa, anne ona yardım etmelidir (Suzuki, 2007).

Çalışma:

Çocuklar kendi anadillerini her gün konuştukları için ustaca kullanır hale gelirler. Öyleyse müzik için de her gün çalışma yapılmalıdır. Elbette böyle bir sorumluluğu taşımak güçtür. Bunun bilincinde olan Suzuki çalışmanın gerekliliğini şu esprili sözlerle vurgulamıştır: “Sadece yemek yediğiniz günlerde çalışın.”

Eđitimli Öğretmenler:

Suzuki öğretmenleri sadece bir enstrüman çalabilen kişiler değil aynı zamanda “öğretmek için eğitilmiş” kişilerdir. Öncelikle tüm Suzuki repertuarını öğrenip çalmakla yükümlüdürler, bunun yanında bu repertuar dışındaki pek çok eseri de çalmaları beklenir. Aynı zamanda çocuk gelişimi ve psikolojisi ve öğrenme güçlükleri gibi alanlarda da eğitim alırlar.

Sevgi:

Suzuki, “Nurtured by Love” [Sevgi ile Beslemek] adlı kitabında kendi metodunun geniş bir felsefi tanımlamasını yapmıştır. “Beslemek”; çünkü Suzuki müzikal becerinin bütün çocuklarda var olduğuna inanır; çocuğa bir yetenek kazandırıldığına değil, zaten var olan yeteneğin ortaya çıkarılmasına rehberlik edildiğine inanır. “Sevgi”; çünkü Suzuki metodunun amacı müzisyen yetiştirmek ya da çocuklara beceriler aşlamak değildir. Bu metodun amacı, anlayış, duyarlılık ve disiplinin bir araya getirildiği bir çalışma alanında ortaya çıkarılan çarpıcı ve şaşırtıcı sonuçları gözler önüne sermektir. Suzuki’ye göre bu farklı unsurları bir araya toplayan “yapıştırıcı” sevgidir (British Suzuki Institute, 2007c).

KAYNAKÇA

British Suzuki Institute. 2007a.

http://www.britishsuzuki.org.uk/rpmServer/generatorSystem/asp/rpmServer_GoGenerate.asp?intSiteID=15&intPageID=3&intNavbarOpen_Level1_ID=1. [Erişim Tarihi: 13.04.2007]

_____.2007b.

http://www.britishsuzuki.org.uk/rpmServer/generatorSystem/asp/rpmServer_GoGenerate.asp?intSiteID=15&intPageID=4&intNavbarOpen_Level1_ID=2. [Erişim Tarihi: 13.04.2007]

_____.2007c.

http://www.britishsuzuki.org.uk/rpmServer/generatorSystem/asp/rpmServer_GoGenerate.asp?intSiteID=15&intPageID=5&intNavbarOpen_Level1_ID=3. [Erişim Tarihi: 13.04.2007]

http://en.wikipedia.org/wiki/Suzuki_method. [Erişim Tarihi: 14.04.2007]

Suzuki Association of the Americas. 2007. <http://suzukiassociation.org>. [Erişim Tarihi: 27.04.2007]

Suzuki, Shinichi. 2007. “*How to Teach Suzuki Piano*”. <http://suzukiassociation.org/about/suzuki/aboutmethod/>. [Erişim Tarihi: 20.04.2007]

Suzuki Talent Education Association of Australia. 2005. <http://www.suzukimusic.org.au/suzuki.htm#listening>. [Erişim Tarihi: 20.04.2007]

Tecimer Kasap, Belir. 2005a. “*Suzuki Okulu Metodu*”. **İnönü Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi**. 6(9), 115-128.

_____. 2005b. “*Suzuki Piyano Okulu Metodu*”. **İnönü Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi**. 6(10), 71-86.